

PARCUL ȘTIINȚIFICO-TEHNOLOGIC CA PUNCT DE DEZVOLTARE A BUSINESSULUI INOVAȚIONAL MIC ȘI MIJLOCIU

*Dr. Eugen STAȘCOV,
Dr. Nadejda CRASNOVA,
LLM. Iulian E. IORGA*

SCIENCE AND TECHNOLOGICAL PARK AS POINT OF INNOVATIVE SMALL AND MEDIUM BUSINESS DEVELOPMENT

The functioning and organization of STP "Academica", started in 2007 when it was adopted the law no. 138 on science and technological parks and incubators of innovation. The process of creating the park, a special attention was paid to its infrastructure development. Formed in the first year, the infrastructure has permitted the reception in the science and technological park "Academica" 31 residents - existing and new formed companies, with a total of 146 new jobs. Implementations of the projects within the park are at different stages: eight companies are working actively and in 2008, income from activities amounted to 48.4 million lei, other residents are in production stage. Creating innovative structure in the park led to the creation and beginning of the work of the small and medium enterprises and recruitment of the scientific-technological achievements within the business has provided the basic impetus for innovative manufacturing process.

Organizarea funcționării PȘT „Academica” a demarat în anul 2007, când a fost adoptată Legea nr. 138 privind parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare. Aceasta și alte legi au stabilit subiecții procesului inovator (clusterul științifico-tehnologic, administratorul, rezidenții), funcțiile lor, responsabilitățile, precum și măsurile de susținere și facilitățile acordate rezidenților parcului – companii din sectorul businessului mic și mijlociu.

Legea nr. 138 determină funcțiile și obiectivele de bază ale parcului științifico-tehnologic, acestea fiind:

- realizarea unei infrastructuri protejate cu acces la mijloace moderne de comunicație;
- instalarea, întreținerea și dezvoltarea infrastructurii cu costuri cât mai mici pe termen lung;

- integrarea și dezvoltarea infrastructurii în baza tendințelor noi din domeniu;
- asigurarea infrastructurii cu toate facilitățile necesare;
- realizarea colaborării cu serviciile complementare pentru asigurarea unei bune funcționări.

Legislația cu privire la parcuri definește rolul fundamental al acestora ca punct de referință pentru creșterea:

- infrastructurii de inovare a Republicii Moldova;
- întreprinderilor mici și mijlocii inovatoare;
- competitivității economice a Republicii Moldova.

Aspectele respective sunt interdependente și pot fi ilustrate prin exemplul înființării și funcționării primului parc științifico-tehnologic din Moldova „Academica”.

În procesul creării parcului, o atenție deosebită a fost acordată dezvoltării infrastructurii sale. Ca în toată lumea, parcului i s-au pus la dispoziție spații și un teren nefolosit de mai bine de 20 de ani, cu o arie de peste 2000 m². Administratorul, în conformitate cu programul de dezvoltare, a început restaurarea spațiilor. În prezent, rezidenții utilizează în întregime clădirea renovată și dotată cu echipamente de birou. Aici sunt instalate calculatoare cu posibilitatea de acces gratuit la internet. În plus, există posibilitatea de a construi alte 60000 m² de încăperi pentru rezidenți.

În anul curent, continuă restabilirea a 1000 m² de spații, iar la anul se preconizează finalizarea renovării întregii construcții. Este planificată o sală de conferințe, sală de negocieri, două clase, centru de presă, o mini-tipografie, sală de expoziții, precum și obiecte sociale: cafenea, centru de fitness, teren de tenis, un centru medical. Invitații, partenerii și lectorii vor fi plasați într-un hotel confortabil.

Concomitent cu repararea și echiparea clădirii parcului, administratorul oferă rezidenților un set larg de servicii. Ei se pot folosi de birouri, inclusiv de paza acestora, au acces la infrastructura de comunicații, servicii de secretariat, au posibilitate să-și instruiască personalul potrivit sferei sale de activitate, să obțină fonduri prin intermediul programelor naționale și internaționale. Rezidenților li se garantează servicii informaționale, de audit și de monitorizare, de consultanță în ceea ce privește plasarea produselor inovatoare pe piață, servicii de asistență și consultanță pentru realizarea drepturilor de proprietate intelectuală, servicii de asistență și consultanță în domeniul legislației, accesul la

baze de date specializate, elaborarea mijloacelor de individualizare a bunurilor și serviciilor, servicii de creare și promovare a imaginii companiei-rezident. De aici rezultă rolul deosebit de important al administratorului ca partener direct al rezidentului, fapt fixat în contractul de asociere în cadrul parcului, semnat de toți rezidenții.

Constituirea infrastructurii în primul an a permis admiterea în parcul științifico-tehnologic „Academica” a 31 rezidenți – companii deja existente și noi, cu un total de 146 locuri noi de muncă.

Proiectele inovaționale, implementate în cadrul parcului, sunt conforme necesităților pieții, precum și intereselor societății și ale statului, subscriind la o problematică modernă. *Figura 1.*

La baza proiectelor inovaționale se află circa 30 de invenții, inclusiv o serie de invenții ce țin de domeniul tehnologiilor pur-ecologice – rezident

Figura 1

Figura 2

Realizarea proiectelor de inovare ale rezidenților PȘT Academica în aa. 2008-2009

Rezident	Sartimentul producției	Vol. prod. (mii lei)
1 VAPTOS srl	Transformatoare în corp de beton. Modul de evidență în partea de tensiune. Blocuri de evidență. Transformatoare pentru 1 pilon. Transformatoare pentru 2 piloni	33820,7
2 NOBEL-GRUP srl	Echiptament pentru epurarea apei potabile prin metoda osmozei inversate	12760,0
3 ANSTEC-MET srl	Servicii de protecție anticorozivă. Recondiționarea construcțiilor metalice	3640,0
4 ANTISEC-DG srl	Năuț. Suc concentrat din sorg zaharat	2400,0
5 MES – filiala srl	Analizator ultrasonor. Analizator infraroșu. Umidometru termo-gravimetric. Sistemul electronic pentru fermier ELARG-GPRS. Decoder de marcă magnetică	1552,3
6 ALBOTA-SORGO srl	Semințe de sorg zaharat	840,0
7 SINCOS-PLUS srl	Stabilizator de curent alternativ monofazat. Stabilizator de curent alternativ trifazat. Sursă de alimentare neîntreruptă	679,0
8 CIMU-2005 srl	Pompe centrifuge KM (I) 10/18; KM (I) 10/20; KM (I) 20/20	494,7

Continuare tabel ⇨

“Alimeco” s.r.l., producerea sistemelor de iluminare în baza LED – rezident “Casa Lux” s.r.l., producerea pompelor centrifugice – rezident “CIMU-2005” s.r.l., prelucrarea deșeurilor industriale și menajere – rezident “Gherion-Service” s.r.l., producerea materialelor de construcție – rezidenți “Otgon” s.r.l. și “Pasărea Fenix” s.r.l. *Figura 2-3.*

Companiile date, prin aceste proiecte, perseverează în a-și dezvolta direcțiile de activitate: în anii 2008-2009 au fost depuse trei cereri noi privind invențiile și două privind înregistrarea mărcilor comerciale. Pe lângă cele menționate mai sus, rezidenții PȘT “Academica” utilizează și alte obiecte ale proprietății intelectuale, în particular modele industriale – rezident “Vaptos” s.r.l. *Figura 4.*

Realizarea proiectelor se află în stadii diferite: opt companii au lucrat productiv în 2008–2009, veniturile din activitățile lor ridicându-se la 48.4 milioane de lei anual.

25 de companii, dintre care 6 străine, și-au exprimat dorința de a primi statutul de rezident și, în prezent, pregătesc pachetul necesar de documente. Stimulul principal al activității companiilor este, fără îndoială, complexul de măsuri de susținere, facilitățile fiscale oferite membrilor parcului, precum și atmosfera propice cooperării. În ciuda duratei relativ scurte a existenței parcului, între rezidenți au apărut relații de cooperare și o atmosferă de sinergie internă, care contribuie la crearea și implementarea mai multor proiecte comune.

Ca rezultat, actualmente au fost demarate pregătirile necesare pentru producerea a 322 tipuri de produse competitive noi: instrumente de măsurare, echipamente medicale electronice, generatoare, transformatoare, echipamente pentru purificarea

Figura 3

Realizarea proiectelor de inovare ale rezidenților PȘT Academica în aa. 2008-2009 (CONTINUARE)

Rezident	Sartimentul producției	Vol. prod. (mii lei)
9 AGONIS-VIN srl	Produse obținute din prelucrarea strugurilor	234,0
10 ASELTEH ÎS	Servicii prestate rezidenților	76,4
11 BIOPRODAGRO srl	Bioetanol	334,0
12 BSTC MEZON	Sisteme electronice micro-mecanice	185,0
13 CASALUX srl	Sisteme de iluminare în bază de diodi luminiscente	100,0
14 DESIGN-NAVIGATOR srl	Puncte termice individuale	670,0
16 ETNOTEH srl	Articole de artizanat	105,0
16 INFORMINSTRUMENT	Convertizoare electronice	650,0
17 PASĂREA FENIX srl	Materiale de construcție	50,0
TOTAL		58591,1

Figura 4

**Indicatori de activitate
anul 2009**

Nr.	Indicator	Un. de măsură	Valoare
1.	Numărul locurilor de muncă	persoane	299
2.	Valoarea investițiilor atrase	mii lei	1 220
3.	Numărul contractelor încheiate privind comercializarea produselor	unități	35
4.	Valoarea contractelor încheiate privind comercializarea produselor	mii lei	146 918
5.	Valoarea mărfurilor și serviciilor procurate în vederea realizării proiectului	mii lei	2 801

5

apei, echipamente de distribuție a energiei electrice, dispozitive pentru economisirea energiei electrice din rețele de distribuție s.a. produse care le substituie pe cele de import sau chiar sunt destinate exportului.

Astfel, structura inovatoare din cadrul parcului a condus la crearea mai multor întreprinderi mici și mijlocii, iar interacțiunea realizărilor științifico-tehnologice cu interesele businessului, a impulsionat procesul de fabricare a produselor inovatoare.

După obținerea primelor rezultate încurajatoare, credem că fiind reală utilizarea experienței acumulate la scară mai mare cu implicarea, pe parcurs, a unor elemente specifice noi.

Perspectiva de extindere a bazei materiale

PȘT «Academica»

Inițial ...

Actual ...

Perspectiva

4